

Hana Kučerová, Ústav hospodářských a sociálních dějin, FFUK Praha

Stavební vývoj města Kolína jako prostředek realizace ambic městských elit v letech 1918 – 1939 na příkladu stavby spořitelny, divadla, obchodní akademie a sboru Církve československé, 208 s. rukopisu

Posudek na diplomovou práci

Hana Kučerová zpracovala svou diplomovou práci jako sondu do života města Kolína mezi dvěma světovými válkami. Jeho vyspělost a životní úroveň měly představovat mimo jiné stavební projekty a následná výstavba reprezentativních veřejných budov, tvořících hospodářské, sociální a kulturní zázemí města.

Téma diplomové práce Hany Kučerové je výrazně interdisciplinární, dotýká se problematiky urbanismu, zejména s vazbou na krajinu města a jeho bezprostředního okolí, řeší otázky hospodářských a kulturních dějin, historické geografie a vývoje architektury. Zároveň jsou tyto problémové okruhy vztaženy k rovině sociální. V centru pozornosti je skladba společnosti města Kolína v letech 1918 – 1939, zejména s důrazem na aktivity místních elit, které se prolínají s úsilím o realizaci řady projektů v duchu moderního meziválečného urbanismu. Hana Kučerová se soustředila na modelové příklady, výstavbu spořitelny, divadla, obchodní akademie a sboru Církve československé v širších dějinných souvislostech, charakterizovaných především spojeními: město a společnost, město a krajina, město a hospodářský vývoj (ve městě i v Československu v souvislosti s hospodářskou krizí), město a sociální problematika, město a architektonické styly apod. Vybrané modelové příklady dle autorky odrážejí ambice jednotlivých skupin místních elit. Zároveň dokládají posun v rozvoji města Kolína k moderní městské aglomeraci.

Obsáhlá práce je založena na pečlivém studiu pramenů a odborné literatury. Práce je strukturována do několika částí. Úvodem Hana Kučerová seznamuje čtenáře s cílem výzkumu a hodnotí studované prameny a literaturu k tématu. Domnívám se však, že rozbor pramenů a literatury by měl být v samostatných kapitolách diplomové práce. Není také zcela jasné, proč autorka po nečíslovaném Úvodu a kapitole, nazvané Stavební vývoj a ambice města Kolína pokračovala kapitolou 3.-6. Pravděpodobně došlo k omylu při číslování jednotlivých částí diplomové práce, neboť v obsahu ani v samotném textu není žádná kapitola označena jako 1. a 2.

V kapitole Stavební vývoj a ambice města Kolína autorka vhodně uvedla nejprve charakteristiku města v krajině a zmínila se o vývoji jeho půdorysu. Dotkla se též významu dopravních spojení s městem, zejména železnice a řeky Labe. Velmi zajímavý je uvedený

projekt výstavby zcela nové průmyslové městské aglomerace mezi Kolínem, Nymburkem a Poděbrady. Přestože autorka konstatovala, že není jejím cílem zpracovat urbanistický vývoj města, by bylo vhodné připojit k této kapitole pro širší souvislosti rozvoje zástavby i pro orientaci v řešených problémech několik plánů celého města. Např. stabilní katastr (možnost komparace s 1. polovinou 19. století a východisko pro vyhodnocení proměn jádra města a okolí), město před první světovou válkou (např. na topografické mapě 1:25 000), město mezi lety 1918 – 1939 a případně současný pohled na město (např. na Základní mapě ČR 1:25 000). Rovněž reprodukce regulačního plánu by poskytla názornou představu o vývoji zástavby, zejména sledovaných modelových příkladů.

Následují kapitoly 3. – 6., kde jsou důkladně a se znalostí věci řešeny jednotlivé modelové případy v intencích záměru práce, dále závěr a příslušné soupisové části. Jednotlivé kapitoly, obsahující hlavní partie práce, jsou zpracovány systémově, s pochopením problematiky a s hlubokou znalostí tématu.

Poznámkový aparát je přiměřený, práci nezahlučuje, avšak poskytuje všechny potřebné údaje. Soupis pramenů a literatury je strukturován přehledně a vypovídá o důkladné heuristice, kterou diplomantka provedla. Obrazová příloha není jen ilustrací textu, ale rovnocennou částí celé diplomové práce. Jazykový styl práce je odborný, přesto však kultivovaný a čtivý.

Diplomantka pracovala samostatně, v tématu se orientovala odpovídajícím způsobem, s historickými prameny s i metodikou se vypořádala velmi dobře. Shromáždila množství podkladů k okamžitému využití i pro případný další výzkum. Nezměrné množství heuristiky a nových hodnotících poznatků by nemělo zůstat jen na stránkách diplomové práce. Další výzkum souboru nerealizovaných staveb, dokládajících komplexněji představy a záměry kolínských meziválečných elit, by měl dále pokračovat. Rovněž proměna města ve 2. polovině 20. století (do roku 1989) by mohla být zajímavou a podnětnou komparativní studií k období před druhou světovou válkou.

Přes drobné poznámky koncepční a formální povahy diplomovou práci Hany Kučerové doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 17. ledna 2009

prof. PhDr. Eva Semotanová, DrSc.
Historický ústav AV ČR, v. v. i.
Prosecká 76, 190 00 Praha 9